

Klasa: 550-05/10-03/02

Urbroj: 5030114-10-3

Zagreb, 14. listopada 2010.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Konačni prijedlog zakona o humanitarnoj pomoći

Na temelju članka 84. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 56/90, 135/97, 8/98 – pročišćeni tekst, 113/2000, 124/2000 – pročišćeni tekst, 28/2001, 41/2001 – pročišćeni tekst, 55/2001 – ispravak, 76/2010 i 85/2010 – pročišćeni tekst) i članka 129. u vezi sa člankom 151. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 71/2000, 129/2000, 117/2001, 6/2002 – pročišćeni tekst, 41/2002, 91/2003, 58/2004, 69/2007, 39/2008 i 86/2008), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o humanitarnoj pomoći.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila mr. Darka Milinovića, dr. med., potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra zdravstva i socijalne skrbi, Antu-Zvonimira Golema i Dražena Jurkovića, državne tajnike u Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi, te Tatjanu Katkić Stanić, ravnateljicu u Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi.

PREDSJEDNICA

Jadranka Kosor, dipl. iur.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O HUMANITARNOJ POMOĆI

Zagreb, listopad 2010.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O HUMANITARNOJ POMOĆI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom propisuju uvjeti prikupljanja i pružanja humanitarne pomoći u Republici Hrvatskoj.

Članak 2.

(1) Humanitarna pomoć u smislu ovoga Zakona jesu prikupljena materijalna i financijska dobra, psihosocijalna pomoć i humanitarne aktivnosti u cilju zaštite i spašavanja žrtava prirodnih katastrofa i žrtava kriza izazvanih ljudskim djelovanjem, kao i prikupljena materijalna i financijska dobra koja se pružaju socijalno osjetljivim skupinama u cilju podmirivanja osnovnih životnih potreba.

(2) Humanitarna pomoć u cilju zaštite i spašavanja žrtava prirodnih katastrofa i žrtava kriza izazvanih ljudskim djelovanjem obuhvaća mjere i aktivnosti za prikupljanje materijalnih i financijskih dobara i za pružanje psihosocijalne pomoći te druge humanitarne aktivnosti koje se provode u cilju zaštite života, zaštite zdravlja, osiguranja prehrane i odjeće, osiguranja smještaja, osiguranja stanovanja, osiguranja uvjeta školovanja, pomoć u obnovi stambenih, javnih i drugih objekata, prijevoz pomoći i osiguranje njene dostupnosti te aktivnosti vezane uz pripremu mjera prevencije kojima se smanjuju ili sprečavaju mogući uzroci i posljedice katastrofe.

(3) Humanitarna pomoć koja se pruža socijalno osjetljivim skupinama obuhvaća mjere i aktivnosti za prikupljanje materijalnih i financijskih dobara koje se provode u cilju podmirivanja osnovnih životnih potreba i pomoći u poboljšanju kvalitete života, zdravlja, smještaja, stanovanja, prehrane, uvjeta školovanja i drugu pomoć koja se po svojoj naravi može smatrati humanitarnom.

(4) Humanitarna pomoć pruža se svim žrtvama i socijalno osjetljivim skupinama neovisno o rasi, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, dobi, invaliditetu ili drugim osobinama.

(5) Humanitarna pomoć za korisnike je besplatna.

Članak 3.

(1) Humanitarna pomoć iz članka 2. ovoga Zakona može se osigurati prikupljanjem i pružanjem humanitarne pomoći, povremenim prikupljanjem i pružanjem humanitarne pomoći te organiziranjem humanitarnih akcija.

(2) Pod prikupljanjem i pružanjem humanitarne pomoći u smislu ovoga Zakona podrazumijevaju se sve vrste prikupljanja i pružanja humanitarne pomoći od strane neprofitnih pravnih osoba kojima je prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći djelatnost.

(3) Pod povremenim prikupljanjem i pružanjem humanitarne pomoći u smislu ovoga Zakona podrazumijeva se jednokratno prikupljanje humanitarne pomoći od strane neprofitnih pravnih osoba kojima prikupljanje humanitarne pomoći nije djelatnost, koje se može provesti jednom godišnje u trajanju do 60 dana.

(4) Pod organiziranjem humanitarnih akcija u smislu ovoga Zakona podrazumijeva se organizirano prikupljanje humanitarne pomoći od strane neprofitnih i profitnih pravnih osoba te fizičkih osoba, za utvrđenog korisnika, koje se može provesti najviše tri puta godišnje u trajanju svake pojedine akcije do 30 dana.

Članak 4.

(1) Humanitarnu pomoć iz članka 2. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona mogu prikupljati i pružati domaće i strane neprofitne pravne osobe registrirane, odnosno upisane u odgovarajući upisnik u Republici Hrvatskoj kojima je djelatnost prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći.

(2) Humanitarnu pomoć iz članka 2. stavka 2. ovoga Zakona mogu pružati i tijela državne uprave nadležna prema posebnim propisima.

(3) Humanitarnu pomoć iz članka 2. stavka 3. ovoga Zakona mogu prikupljati i pružati i fizičke osobe te neprofitne i profitne pravne osobe u vidu organiziranja humanitarnih akcija.

(4) Fizička osoba, u smislu ovoga Zakona, ne može biti organizator humanitarne akcije usmjerene na prikupljanje pomoći za osobne potrebe ili potrebe članova obitelji, niti koristiti vlastiti račun ili račun članova obitelji u organiziranju humanitarne akcije.

(5) Organizatori humanitarnih akcija iz stavka 3. ovoga članka obvezni su prikupljena financijska sredstva voditi na izdvojenom računu i dodijeliti ih korisniku po završenoj humanitarnoj akciji.

II. UVJETI PRIKUPLJANJA I PRUŽANJA HUMANITARNE POMOĆI

Članak 5.

(1) Pravne osobe iz članka 4. stavka 1. ovoga Zakona obvezne su prije početka prikupljanja i pružanja humanitarne pomoći pribaviti rješenje kojim se odobrava prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći.

(2) Pravne osobe iz članka 4. stavka 1. ovoga Zakona obvezne su uz zahtjev za izdavanje rješenja iz stavka 1. ovoga članka dostaviti sljedeću dokumentaciju:

1. dokaz o registraciji pravne osobe, odnosno o upisu u odgovarajući upisnik u Republici Hrvatskoj,

2. statut, odnosno drugi akt kojim se uređuje ustrojstvo i djelokrug pravne osobe iz kojeg je razvidno da je djelatnost pravne osobe prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći,

3. program rada iz kojeg je razvidno da su planirane aktivnosti i korisnici u skladu s člankom 2. ovoga Zakona te da pravna osoba ima osigurane izvršitelje, prostor i opremu za provedbu programa,

4. uvjerenje nadležnog suda, ne starije od tri mjeseca, da odgovorna osoba u pravnoj osobi nije osuđena za kazneno djelo protiv života i tijela, protiv slobode i prava čovjeka i građanina, protiv Republike Hrvatske, protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa, protiv braka, obitelji i mladeži, protiv javnog reda ili protiv službene dužnosti te da se za ta kaznena djela protiv te osobe ne vodi kazneni postupak.

(3) Zahtjev za izdavanje rješenja iz stavka 1. ovoga članka podnosi se službi za društvene djelatnosti ureda državne uprave u županiji nadležnoj prema sjedištu pravne osobe (u daljnjem tekstu: nadležni ured).

(4) Obrazac zahtjeva iz stavka 3. ovoga članka pravilnikom će propisati ministar nadležan za poslove socijalne skrbi (u daljnjem tekstu: ministar).

Članak 6.

(1) Rješenje o davanju odobrenja za prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći iz članka 2. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona donosi nadležni ured.

(2) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka može se podnijeti žalba ministarstvu nadležnom za poslove socijalne skrbi (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

(3) Nadležni ured obvezuje se primjerak rješenja dostaviti Ministarstvu radi vođenja evidencije iz članka 13. stavka 1. ovoga Zakona, tijelu državne uprave nadležnom za nadzor javnih prihoda, te tijelu nadležnom za registraciju neprofitnih pravnih osoba.

Članak 7.

(1) Domaće i strane neprofitne pravne osobe, kojima prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći nije djelatnost, mogu povremeno prikupljati i pružati humanitarnu pomoć uz prethodnu suglasnost nadležnog ureda.

(2) Neprofitne i profitne pravne osobe te fizičke osobe s prebivalištem u Republici Hrvatskoj mogu organizirati humanitarne akcije uz prethodnu suglasnost nadležnog ureda.

(3) Pravne i fizičke osobe iz stavaka 1. i 2. ovoga članka obvezne su podnijeti zahtjev za davanje prethodne suglasnosti nadležnom uredu najmanje 30 dana prije planiranog početka aktivnosti.

(4) Podnositelj zahtjeva iz stavaka 1. i 2. ovoga članka obvezan je priložiti podatke o fizičkoj osobi, odnosno neprofitnoj ili profitnoj pravnoj osobi koja podnosi zahtjev, o planu prikupljanja i pružanja humanitarne pomoći ili organiziranja humanitarne akcije, o području na kojem će prikupljati i pružati pomoć, o očekivanom trajanju, o ciljnim skupinama ili osobama te o planiranim troškovima i očekivanom prihodu te uvjerenje nadležnog suda, ne starije od tri mjeseca, da fizička osoba, odnosno odgovorna osoba u pravnoj osobi nije osuđena za kazneno djelo protiv života i tijela, protiv slobode i prava čovjeka i građanina, protiv Republike Hrvatske, protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa, protiv braka, obitelji i mladeži, protiv javnog reda ili protiv službene dužnosti te da se za ta kaznena djela protiv te osobe ne vodi kazneni postupak.

(5) Nadležni ured odbit će zahtjev za davanje prethodne suglasnosti iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ako podnositelj zahtjeva ne ispunjava uvjete iz stavka 4. ovoga članka.

(6) Nadležni ured odbit će zahtjev za davanje prethodne suglasnosti iz stavka 2. ovoga članka ako procijeni da planirane aktivnosti ne opravdavaju svrhu ili dobit od humanitarne akcije.

(7) Obrasce zahtjeva za davanje prethodne suglasnosti iz stavaka 1. i 2. ovoga članka propisat će pravilnikom ministar.

Članak 8.

(1) Pravne osobe koje su pribavile rješenje iz članka 5. stavka 1. ovoga Zakona, obvezne su voditi evidenciju o prikupljenoj i pruženoj humanitarnoj pomoći te dostavljati izvješća nadležnom uredu jednom godišnje.

(2) Pravne osobe iz članka 7. stavka 1. ovoga Zakona, obvezne su voditi evidenciju o povremeno prikupljenoj i pruženoj humanitarnoj pomoći te dostavljati izvješća nadležnom uredu u roku od 30 dana od dana pružene humanitarne pomoći.

(3) Pravne i fizičke osobe iz članka 7. stavka 2. ovoga Zakona obvezne su nadležnom uredu dostaviti izvješće o provedenoj humanitarnoj akciji u roku od 30 dana od dana provedene humanitarne akcije.

(4) Nadležni ured obvezan je osigurati da izvješća iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka budu dostupna javnosti.

(5) Ministar će pravilnikom propisati način vođenja evidencije o prikupljenoj i pruženoj humanitarnoj pomoći iz stavaka 1. i 2. ovoga članka te sadržaj izvješća iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka, te način osiguranja da ta izvješća budu dostupna javnosti.

Članak 9.

(1) Inspekcijski nadzor nad radom pravnih osoba iz članka 4. stavaka 1. i 3. ovoga Zakona te fizičkih osoba iz članka 4. stavka 3. ovoga Zakona, obavlja nadležni ured.

(2) Poslove inspekcijskog nadzora iz stavka 1. ovoga članka provode ovlašteni državni službenici nadležnog ureda.

(3) Nadzor iz stavka 1. ovoga članka provodi se uvidom u evidenciju i izvješća o prikupljenoj i pruženoj humanitarnoj pomoći, odnosno provedenoj humanitarnoj akciji te neposrednim uvidom u rad i vjerodostojnu dokumentaciju.

(4) Službene osobe iz stavka 2. ovoga članka o izvršenom inspekcijskom nadzoru sastavljaju zapisnik.

(5) Ako službena osoba u obavljanju inspekcijskog nadzora utvrdi nepravilnosti, rješenjem će narediti otklanjanje utvrđenih nepravilnosti te odrediti rok u kojem se nepravilnosti moraju otkloniti.

(6) U slučaju kad službena osoba iz stavka 2. ovoga članka utvrdi nenamjensko korištenje prikupljene i pružene humanitarne pomoći, odnosno organizirane humanitarne akcije ili propust u financijskom poslovanju, obvezna je o utvrđenim činjenicama izvijestiti nadležna tijela.

(7) Protiv rješenja iz stavka 5. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana primitka rješenja.

(8) Žalba protiv rješenja iz stavka 5. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

(9) Nadležni ured obvezan je provesti inspekcijski nadzor nad radom pravnih osoba iz članka 4. stavaka 1. i 3. ovoga Zakona te fizičkih osoba iz članka 4. stavka 3. ovoga Zakona i na zahtjev Ministarstva.

Članak 10.

Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona provodi Ministarstvo.

Članak 11.

(1) Nadležni ured će po službenoj dužnosti ili na prijedlog drugog nadležnog tijela donijeti rješenje o oduzimanju odobrenja za prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći pravnoj osobi iz članka 4. stavka 1. ovoga Zakona i izvršiti brisanje iz evidencije iz članka 13. stavka 2. ovoga Zakona u sljedećim slučajevima:

1. statusne promjene zbog koje pravna osoba više ne ispunjava uvjete iz članka 5. stavka 2. ovoga Zakona,

2. ako se u roku koji je utvrđen rješenjem iz članka 9. stavka 5. ovoga Zakona ne otklone utvrđene nepravilnosti,

3. ako drugo nadležno tijelo svojim aktom utvrdi nenamjensko korištenje prikupljene i pružene humanitarne pomoći,

4. ako pravna osoba ne vodi evidenciju i ne dostavlja izvješća sukladno članku 8. stavcima 1. i 4. ovoga Zakona.

(2) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka može se podnijeti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana primitka rješenja.

(3) Žalba protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 12.

(1) Pravna osoba koja je na temelju rješenja iz članka 11. stavka 1. ovoga Zakona brisana iz evidencije može podnijeti zahtjev za izdavanje rješenja iz članka 5. stavka 1. ovoga Zakona nakon proteka roka od dvije godine od dana kada je rješenje iz članka 11. stavka 1. ovoga Zakona postalo pravomoćno.

(2) Pravna osoba iz stavka 1. ovoga članka koja je brisana iz evidencije ne može povremeno prikupljati i pružati humanitarnu pomoć, kao ni organizirati humanitarnu akciju.

(3) Pravna i fizička osoba iz članka 7. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona koja nije u određenom roku otklonila nepravilnost utvrđenu u izvješću o povremenom prikupljanju i pružanju humanitarne pomoći te provedenoj humanitarnoj akciji ne može dobiti prethodnu suglasnost iz članka 7. stavka 3. ovoga Zakona dok ne otkloni tu nepravilnost.

Članak 13.

(1) Ministarstvo vodi evidenciju pravnih osoba na području Republike Hrvatske kojima je izdano rješenje iz članka 5. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Nadležni ured vodi evidenciju pravnih osoba na području svoje nadležnosti kojima je izdano rješenje iz članka 5. stavka 1. ovoga Zakona.

(3) Nadležni ured obavezan je primjerak rješenja iz članka 5. stavka 1. ovoga Zakona dostaviti Ministarstvu radi vođenja evidencije pravnih osoba na području Republike Hrvatske.

(4) Nadležni ured na području svoje nadležnosti vodi evidenciju prethodnih suglasnosti danih pravnim osobama iz članka 7. stavka 1. ovoga Zakona za povremeno prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći kao i evidenciju tih pravnih osoba.

(5) Nadležni ured na području svoje nadležnosti vodi evidenciju prethodnih suglasnosti danih fizičkim osobama i neprofitnim i profitnim pravnim osoba iz članka 7. stavka 2. ovoga Zakona za organiziranje humanitarne akcije kao i evidenciju tih fizičkih i pravnih osoba.

(6) Način vođenja evidencije iz stavaka 1., 2., 4. i 5. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar.

(7) Nadležni ured obavezan je osigurati da evidencije iz stavaka 2., 4. i 5. ovoga članka budu dostupne javnosti.

Članak 14.

(1) Pravne osobe koje su pribavile rješenje iz članka 5. stavka 1. ovoga Zakona obvezne su nadležnom uredu prijaviti svaku promjenu zbog koje pravna osoba više ne ispunjava uvjete iz članka 4. stavka 1. ovoga Zakona najkasnije u roku od 30 dana od nastale promjene.

(2) Tijela nadležna za registraciju pravnih osoba koje su pribavile rješenje iz članka 5. stavka 1. ovoga Zakona, obvezna su nadležnom uredu dostavljati rješenja koja se odnose na upis statusnih promjena u evidenciju.

(3) Nadležni ured obavezan je obavijestiti Ministarstvo o statusnim promjenama iz stavka 2. ovoga članka radi vođenja evidencije iz članka 13. stavka 1. ovoga Zakona.

III. POREZNE I CARINSKE OLAKŠICE

Članak 15.

Pružatelji humanitarne pomoći iz članka 3. stavaka 2., 3. i 4. ovoga Zakona, pri nabavci ili uvozu dobara potrebnih za neku od namjena navedenih u članku 2. ovoga Zakona ostvaruju olakšice propisane carinskim i poreznim propisima.

IV. DRŽAVNA NAGRADA ZA HUMANITARNI RAD

Članak 16.

(1) Državna nagrada za humanitarni rad (u daljnjem tekstu: nagrada) je priznanje što ga Republika Hrvatska dodjeljuje za iznimna postignuća i doprinos razvoju i unapređenju humanitarnog rada u Republici Hrvatskoj.

(2) Državna nagrada iz stavka 1. ovoga članka, dodjeljuje se na prijedlog tijela državne uprave, neprofitnih i profitnih pravnih osoba te fizičkih osoba.

(3) Nagrada se dodjeljuje kao nagrada za životno djelo i godišnja nagrada.

(4) U tekućoj godini može se dodijeliti jedna nagrada za životno djelo i najviše tri godišnje nagrade.

(5) Nagrada za životno djelo dodjeljuje se pojedincu za trajan doprinos razvoju i unapređenju humanitarnog rada, u obliku medalje i u novcu.

(6) Godišnja nagrada dodjeljuje se pravnoj ili fizičkoj osobi za iznimna postignuća u području humanitarnog rada, u obliku povelje.

(7) O dodjeli nagrada iz stavka 4. ovoga članka odlučuje Odbor za dodjelu državne nagrade za humanitarni rad.

(8) Odbor ima predsjednika i 6 članova koje imenuje Vlada Republike Hrvatske iz redova istaknutih stručnih i javnih radnika koji se bave humanitarnim radom, na prijedlog ministra.

(9) Sredstva za dodjeljivanje nagrada iz stavka 3. ovoga članka i materijalne troškove vezane za rad Odbora iz stavka 8. ovoga članka, osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske i vode se na pozicijama Ministarstva.

(10) Ministar će pravilnikom propisati uvjete za dodjelu nagrade iz stavka 1. ovoga članka, izgled medalje i povelje, visinu sredstava, način rada Odbora, te druga pitanja u svezi s nagradom.

V. KAZNE NE ODREDBE

Članak 17.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba iz članka 4. stavka 1. ovoga Zakona ako:

1. prikuplja i pruža humanitarnu pomoć, a nije pribavila rješenje iz članka 5. stavka 1. ovoga Zakona,

2. prikuplja i pruža humanitarnu pomoć, a rješenjem je brisana iz evidencije (članak 11. stavak 1.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 18.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba iz članka 7. stavka 1. ovoga Zakona ako povremeno prikuplja i pruža humanitarnu pomoć bez prethodne suglasnosti nadležnog ureda.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 19.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba iz članka 7. stavka 2. ovoga Zakona ako provede humanitarnu akciju bez prethodne suglasnosti nadležnog ureda.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba iz članka 7. stavka 2. ovoga Zakona ako provede humanitarnu akciju bez prethodne suglasnosti nadležnog ureda.

Članak 20.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba iz članka 4. stavka 1. ovoga Zakona ako ne vodi propisanu evidenciju i ne dostavlja izvješća iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona u propisanom roku.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 5.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 21.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba iz članka 7. stavka 1. ovoga Zakona ako ne vodi propisanu evidenciju i u propisanom roku ne dostavi izvješće iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 5.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 22.

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba iz članka 7. stavka 2. ovoga Zakona ako u propisanom roku ne dostavi izvješće iz članka 8. stavka 3. ovoga Zakona.

Članak 23.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba iz članka 5. stavka 1. ovoga Zakona u slučaju nenamjenskog trošenja prikupljene i pružene humanitarne pomoći iz članka 2. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 20.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 24.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba iz članka 7. stavka 1. ovoga Zakona u slučaju nenamjenskog trošenja povremeno prikupljene i pružene humanitarne pomoći iz članka 2. stavka 3. ovoga Zakona .

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 25.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 50.000,00 kn kaznit će se za prekršaj pravna osoba iz članka 7. stavka 2. ovoga Zakona u slučaju nenamjenskog trošenja prikupljenih i pruženih materijalnih dobara ili financijskih sredstava iz organizirane humanitarne akcije.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 20.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 26.

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba iz članka 7. stavka 2. ovoga Zakona u slučaju nenamjenskog trošenja prikupljenih i pruženih materijalnih dobara ili financijskih sredstava iz organizirane humanitarne akcije.

Članak 27.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba iz članka 4. stavka 1. ovoga Zakona ako u propisanom roku ne prijavi svaku promjenu iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 5.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 28.

Pravne osobe koje su stekle status humanitarne organizacije na temelju Zakona o humanitarnoj pomoći (Narodne novine, broj 96/03) nastavljaju s radom do pribavljanja rješenja iz članka 5. stavka 1. ovoga Zakona, a najdulje dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 29.

Propise za čije je donošenje ovlašten ovim Zakonom ministar će donijeti u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 30.

Do stupanja na snagu provedbenih propisa iz članka 29. ovoga Zakona ostaje na snazi Pravilnik o obrascima i načinu vođenja evidencije o pružanju humanitarne pomoći (Narodne novine, broj 39/04).

Članak 31.

(1) Ministarstvo će ustrojiti evidenciju iz članka 13. stavka 1. ovoga Zakona u roku od dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Nadležni ured ustrojiti će evidenciju iz članka 13. stavaka 2., 4. i 5. ovoga Zakona u roku od dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Do ustroja evidencije iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo će voditi jedinstvenu evidenciju humanitarnih organizacija i programa pomoći prema odredbama Zakona o humanitarnoj pomoći (Narodne novine, broj 96/03).

Članak 32.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o humanitarnoj pomoći (Narodne novine, broj 96/03).

Članak 33.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. srpnja 2011. godine.

OBRAZLOŽENJE KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O HUMANITARNOJ POMOĆI

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

U Republici Hrvatskoj na snazi je Zakon o humanitarnoj pomoći koji je donio Hrvatski sabor 3. lipnja 2003. godine (Narodne novine, broj 96/03), a kojim se uređuje način prikupljanja i raspodjela humanitarne pomoći u Republici Hrvatskoj. Prema važećem Zakonu neprofitne pravne osobe koje su pribavile suglasnost za pružanje humanitarne pomoći ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi, stječu status humanitarne organizacije, te su u obvezi voditi evidenciju o korisnicima i načinu pružanja humanitarne pomoći i o tome dostavljati redovita izvješća navedenom ministarstvu.

Važeći Zakon više ne zadovoljava svrhu prikupljanja i pružanja humanitarne pomoći, jer neprofitne pravne osobe koje prikupljaju i pružaju humanitarnu pomoć nisu u obvezi pribaviti suglasnost nadležnog ministarstva, već je najčešće pribavljaju u svrhu ostvarivanja poreznih i carinskih olakšica. Pored toga, postojeće evidencije Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi koje se odnose na prikupljenu i pruženu humanitarnu pomoć, prvenstveno se odnose na broj humanitarnih organizacija i programa pomoći, a ne na ukupnu prikupljenu i pruženu humanitarnu pomoć na području Republike Hrvatske.

Zaključno s 31. kolovoza 2010. godine ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi, izdalo je neprofitnim pravnim osobama ukupno 275 suglasnosti za pružanje humanitarne pomoći u Republici Hrvatskoj, što upućuje na broj humanitarnih organizacija i programa pomoći, a pri tome ne daje cjelovitu sliku prikupljene i pružene humanitarne pomoći na području Republike Hrvatske.

Isto tako, prema važećem Zakonu neprofitne pravne osobe koje su dobile suglasnost nadležnog ministarstva za pružanje humanitarne pomoći, istovremeno su tim istim Zakonom stekle i status humanitarne organizacije, što im daje poseban pravni položaj, jer utvrđuje da djeluju za opće dobro. Kako je opće dobro širi pojam od samog prikupljanja i pružanja humanitarne pomoći te se kao takav rješava u okviru drugih propisa, prijedlogom novoga Zakona ne rješava se status pravnih osoba koje djeluju za opće dobro, već samo status pravnih osoba koje se bave prikupljanjem i pružanjem humanitarne pomoći.

Poseban problem u primjeni važećega Zakona je velik broj neprofitnih pravnih osoba koje se javljaju sa zahtjevom za izdavanjem suglasnosti za pružanje humanitarne pomoći, a da im prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći nije primarna djelatnost, već se bave pružanjem socijalnih usluga u zajednici. Važno je napomenuti da se razvojem civilnog društva u Republici Hrvatskoj, pružanje socijalnih usluga u zajednici od strane neprofitnih pravnih osoba (udruga) provodi putem projektnog su/financiranja iz različitih nacionalnih i međunarodnih izvora.

Općim odredbama novi zakonski prijedlog preciznije razlikuje prikupljena materijalna i financijska dobra, psihosocijalnu pomoć i humanitarne aktivnosti u cilju zaštite i spašavanja žrtava prirodnih katastrofa i žrtava kriza izazvanih ljudskim djelovanjem od prikupljenih materijalnih i financijskih dobara koja se pružaju socijalno osjetljivim skupinama u cilju podmirivanja osnovnih životnih potreba.

Naime, u važećem Zakonu pod humanitarnom pomoći razumijevaju se prikupljena materijalna i financijska dobra, stručna i laička psihosocijalna pomoć (psihološka pomoć i pomoć u socijalnoj prilagodbi), te usluge namijenjene socijalno ugroženim osobama prema posebnim propisima, žrtvama prirodnih i drugih katastrofa, kao i osobama čiji prihod ne prelazi razinu nacionalnog praga siromaštva.

Navedeno ukazuje da su novim zakonskim prijedlogom na jasniji način definirane vrste humanitarne pomoći, pružatelji pomoći i ciljne skupine. Naime, psihosocijalna pomoć socijalno osjetljivim skupinama pruža se putem projektnog sufinanciranja kao vrsta socijalne usluge, dok se pod humanitarnom pomoći podrazumijeva samo psihosocijalna pomoć žrtvama prirodnih katastrofa i žrtvama kriza izazvanih ljudskim djelovanjem.

S obzirom na pojavnost novih oblika humanitarne pomoći i zainteresiranost šire zajednice za pružanje humanitarne pomoći, javila se potreba za uspostavljanjem novog zakonskog okvira s ciljem reguliranja novih oblika humanitarne pomoći, profiliranja neprofitnih pravnih osoba kojima je djelatnost prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći, širenja mreže pružatelja humanitarne pomoći, veće dostupnosti korisnicima, osiguravanja transparentnosti u prikupljanju i pružanju humanitarne pomoći te cjelovite evidencije prikupljene i pružene humanitarne pomoći na području Republike Hrvatske.

Pored odredbi o prikupljanju i pružanju humanitarne pomoći, uvode se i odredbe o povremenom prikupljanju i pružanju humanitarne pomoći te o organiziranju humanitarnih akcija. Umjesto pojma humanitarnih organizacija, uvodi se pojam pravnih osoba koje su pribavile rješenje za prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Zakonskim prijedlogom uređuje se da humanitarnu pomoć mogu prikupljati i pružati domaće i strane neprofitne pravne osobe registrirane, odnosno upisane u odgovarajući upisnik u Republici Hrvatskoj, kojima je djelatnost prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći. Nadalje, humanitarnu pomoć vezano uz žrtve prirodnih katastrofa i kriza izazvanih ljudskim djelovanjem mogu pružati i tijela državne uprave nadležna prema posebnim propisima, a iznimno humanitarnu pomoć u vidu organiziranja humanitarnih akcija mogu prikupljati i pružati i fizičke osobe te profitne pravne osobe.

Humanitarna pomoć prema trećim zemljama u slučaju prirodnih katastrofa i kriza izazvanih ljudskim djelovanjem regulirana je posebnim zakonom.

Ovaj zakonski prijedlog nastavlja proces vezanja na lokalnu zajednicu i u pogledu vođenja postupaka u svezi prikupljanja i pružanja humanitarne pomoći i vođenja propisane evidencije te provođenja nadzora, što će navedenu pomoć učiniti dostupnijom onome kome je namijenjena i na najbolji mogući način ostvariti svrhu prikupljanja i pružanja humanitarne pomoći te transparentnost.

Naime, postupke vezane uz prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći, sukladno ovome zakonskom prijedlogu, provodit će službe za društvene djelatnosti ureda državne uprave u županiji nadležnoj prema sjedištu pravne osobe, a ne gradski uredi za rad, zdravstvo i socijalnu skrb i ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi, kako je to sada propisano.

Navedeni uredi državne uprava obavljali bi i inspekcijski nadzor nad radom pravnih i fizičkih osoba koje prikupljaju i pružaju humanitarnu pomoć, odnosno organiziraju humanitarne akcije, a upravni nadzor nad provedbom ovoga zakona ostao bi u nadležnosti ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi.

Ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi vodilo bi i nadalje evidenciju pravnih osoba kojima je izdano rješenje kojim se daje odobrenje za prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći za područje Republike Hrvatske, dok bi nadležni uredi vodili navedene evidencije na području svoje mjesne nadležnosti.

U općim odredbama zakonskog prijedloga sadržana je i odredba o antidiskriminaciji, kojom se humanitarna pomoć pruža svim žrtvama i socijalno osjetljivim skupinama neovisno o rasi, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, dobi, invaliditetu ili drugim osobinama.

Za sve vrste humanitarne pomoći, kao i za humanitarne akcije, propisane su obvezne evidencije i izvješća, uz uvjet dostupnosti javnosti kako bi se osigurala transparentnost i poticala javna podrška.

Novim zakonskim prijedlogom svi pružatelji humanitarne pomoći pri nabavci ili uvozu dobara potrebnih za neku od namjena ostvaruju olakšice koje se propisuju carinskim i poreznim propisima.

Ovim zakonskim prijedlogom uvodi se Državna nagrada za humanitarni rad, koja se može dodijeliti kao priznanje za iznimna postignuća i doprinos razvoju i unapređenju humanitarnog rada u Republici Hrvatskoj, te kaznene odredbe, što važećim Zakonom nije bilo propisano.

III. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1.

Ovaj članak određuje predmet uređivanja Zakona - uvjete pod kojima se može prikupljati i pružati humanitarna pomoć u Republici Hrvatskoj.

Uz članak 2.

Ovim se člankom definira što je humanitarna pomoć u smislu ovoga Zakona, kome se ista pruža (svim žrtvama i socijalno osjetljivim skupinama neovisno o rasi, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, dobi, invaliditetu ili drugim osobinama), kao i da je humanitarna pomoć za korisnike besplatna.

Uz članak 3.

Ovim člankom uređuje se da se humanitarna pomoć može osigurati prikupljanjem i pružanjem humanitarne pomoći, povremenim prikupljanjem i pružanjem humanitarne pomoći te organiziranjem humanitarnih akcija.

Uz članak 4.

Ovim se člankom propisuje da humanitarnu pomoć mogu prikupljati i pružati domaće i strane neprofitne pravne osobe registrirane, odnosno upisane u odgovarajući upisnik u Republici Hrvatskoj, a kojima je jedna od djelatnosti prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći.

Humanitarnu pomoć mogu pružati i tijela državne uprave nadležna prema posebnim propisima (npr. Državna uprava za zaštitu i spašavanje).

Uređuje se da iznimno humanitarnu pomoć mogu prikupljati i pružati i fizičke osobe te profitne pravne osobe u vidu organiziranja humanitarnih akcija te da su organizatori tih humanitarnih akcija obvezni prikupljena financijska sredstva voditi na izdvojenom računu i dodijeliti ih korisniku po završenoj humanitarnoj akciji.

Uz članak 5.

Ovim člankom propisuje se obveza pravnih osoba za pribavljanje rješenja kojim se odobrava prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći.

Zahtjev se podnosi službi za društvene djelatnosti ureda državne uprave u županiji nadležnoj prema sjedištu pravne osobe uz propisanu dokumentaciju.

Uz članak 6.

Ovim člankom propisano je da nadležni ured rješenjem odobrava prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći. Protiv rješenja nadležnog ureda može se podnijeti žalba ministarstvu nadležnom za poslove socijalne skrbi (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

Uz članak 7.

Ovim člankom propisani su uvjeti pod kojima domaće i strane neprofitne pravne osobe mogu povremeno prikupljati i pružati humanitarnu pomoć te organizirati humanitarne akcije.

Također se uređuju uvjeti pod kojima neprofitne i profitne pravne osobe te fizičke osobe s prebivalištem u Republici Hrvatskoj mogu organizirati humanitarne akcije.

Uz članak 8.

Ovim se člankom propisuje obveza vođenja evidencije i dostave izvješća o prikupljenoj i pruženoj humanitarnoj pomoći i provedenoj humanitarnoj akciji.

Uz članak 9.

Propisuje se da će inspekcijski nadzor nad prikupljenom i pruženom humanitarnom pomoći te humanitarnim akcijama obavljati služba za društvene djelatnosti ureda državne uprave u županiji nadležnoj prema sjedištu pravne osobe, a poslove inspekcijskog nadzora provodit će ovlašteni državni službenici nadležnog ureda.

Također propisan je način provođenja inspekcijskog nadzora te postupak po žalbi, kao i obveza provođenja inspekcijskog nadzora na zahtjev Ministarstva.

Uz članak 10.

Uređuje se da upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona provodi Ministarstvo.

Uz članak 11.

Ovim člankom propisuje se u kojim slučajevima će nadležni ured, po službenoj dužnosti ili na prijedlog drugog nadležnog tijela, donijeti rješenje o oduzimanju odobrenja za prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći.

Uz članak 12.

Odredbom ovoga članka propisan je rok u kojem se može nakon brisanja iz evidencije podnijeti zahtjev za izdavanje rješenja kojim se odobrava prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći, kao i da pravna osoba koja je brisana iz evidencije ne može povremeno prikupljati i pružati humanitarnu pomoć niti organizirati humanitarnu akciju.

Uz članak 13.

Ovaj članak sadrži odredbu o vođenju evidencija u Ministarstvu, odnosno nadležnom uredu.

Uz članak 14.

Ovim člankom propisuje se da su neprofitne pravne osobe kojima je izdano rješenje kojim se odobrava prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći obvezne nadležnom uredu prijaviti svaku statusnu promjenu najkasnije u roku od 30 dana od dana nastale promjene, te obvezu nadležnom uredu da o statusnim promjenama obavijesti Ministarstvo radi vođenja evidencije.

Uz članak 15.

Odredbom ovoga članka uređuje se da su pružatelji humanitarne pomoći pri nabavci ili uvozu dobara potrebnih za neku od namjena navedenih u članku 2. ovoga Zakona, ostvaruju olakšice propisane carinskim i poreznim propisima.

Uz članak 16.

Navedenim člankom utvrđuje se državna nagrada za humanitarni rad kao priznanje za iznimna postignuća i doprinos razvoju i unapređenju humanitarnog rada u Republici Hrvatskoj koju dodjeljuje Republika Hrvatska kao nagradu za životno djelo i godišnju nagradu te uvjeti i način dodjele nagrade.

Uz članke 17. - 27.

Ovi članci sadrže kaznene odredbe.

Uz članke 28. - 33.

Navedeni članci sadrže prijelazne i završne odredbe, te se uređuje dan stupanja na snagu Zakona.

IV. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE OVOGA ZAKONA

Poslove vezane uz postupke prikupljanja i pružanja humanitarne pomoći u nadležnom ministarstvu sukladno važećem Zakonu obavljaju dva državna službenika uz druge redovne poslove, a navedene poslove prema ovome zakonskom prijedlogu obavljat će državni službenici u uredima državne uprave u dvadeset županija i Gradu Zagrebu.

Stoga se procjenjuje da će državni službenici ureda državne uprave navedene poslove moći obavljati uz redovne poslove koje obavljaju, cijeneći da opseg novih poslova koji im se stavljaju u nadležnost neće zahtijevati novo zapošljavanje, niti druge značajne materijalne troškove.

Vezano uz sredstva za dodjeljivanje Državne nagrade za humanitarni rad procjenjuje se da je na godišnjoj razini s ove osnove potrebno osigurati 20.000,00 kuna što obuhvaća sredstva za nagrade za životno djelo (u obliku medalje i u novcu) te sredstva za godišnje nagrade (u obliku povelje), kao i materijalne troškove vezane uz rad Odbora za dodjelu Državne nagrade za humanitarni rad.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Hrvatski sabor je na 17. sjednici, 23. travnja 2010. godine prihvatio Prijedlog zakona o humanitarnoj pomoći, te uputio predlagatelju primjedbe, prijedloge i mišljenja radi pripreme Konačnog prijedloga zakona.

Uvažavajući prijedloge više zastupnika dopunjena je odredba članka 2. stavka 4. zakonskoga prijedloga, te je uređeno da se humanitarna pomoć pruža se svim žrtvama i socijalno osjetljivim skupinama neovisno o rasi, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, dobi, invaliditetu ili drugim osobinama.

Prihvaćajući prijedlog zastupnika mr. sc. Ivana Bagarića, u zakonski prijedlog ugrađene su odredbe o Državnoj nagradi za humanitarni rad (članak 16.) kao priznanju što ga Republika Hrvatska dodjeljuje za iznimna postignuća i doprinos razvoju i unapređenju humanitarnog rada u Republici Hrvatskoj.

Isto tako na prijedlog više zastupnika povećane su kazne za prekršaje počinjene povredama odredbi ovoga Zakona.

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

U saborskoj raspravi više zastupnika predložilo je da se u odredbi članka 15. preciziraju porezne i carinske olakšice koje pružatelji humanitarne pomoći ostvaruju pri nabavci ili uvozu dobara potrebnih za neku od namjena navedenih u članku 2. zakonskog prijedloga.

Navedenu primjedbu nije bilo moguće prihvatiti stoga što se navedene olakšice definiraju propisima koji uređuju određeno područje, a to su u ovom slučaju porezni i carinski propisi.